

L'enganhhat

« Quand t'enganas que ganhas ! »

EDITORIAL :

Entrevista amb Daniel Pennac, escrivan e professor a la retirada

"Quand èri enfant, èri maissant escolan. Èri massant escolan perquèri espaurugat de saber pas respondre a las questions pausadas pels adultes."

Daniel Pennac èra maissant escolan çaqueùl es vengut professor e escrivan de renom.

" Tota aquesta paur de l'enfància es venguda una coneissença. E mon travalh d'adulte es de garir los enfants d'aqueste paur."

La paur

«La reaccion dels adultes es totjorn parièra, eles tanben son espaurugats. An paur que lo filh capitèsse pas jamai. E los professors son espaurugats tanben. An paur d'èsser de maissants professors.»

Cossí batre la paur

«Tot aquò es un afar de solitud. Solitud de l'enfant, solitud del professor, solitud dels parents. Cal petar aquesta solitud. Pedagogicament cossí petas la solitud? En crear projectes comuns, ont tot lo monde es implicat. Per exemple per l'escola, un dels projectes comuns es lo teatre.»

Estimular l'escolan sens enganjar sa fisança

«Alara que mentissiáí fòrça a un professor de francés, per que fasiáí pas mos devers e qu'apreniá pas mas leiçons. Me diguèt «es plan, as una imaginacion de las bèlas. Ara, al luòc d'utilizar ton imaginacion a fabricar de messorgas, escriume un roman. Balhame 10 paginas per setmana. Te balhi pas mai de redaccions de far, nimai de leiçons d'aprene, fas just aqueste roman per ieu: 10 paginas per setmana.» E aquò me salvèt. Es a dire qu'un professor a transformat un escolan passiu, en un escolan actiu, qu'escriu un roman.»

Auèi, cossí son los escolans?

Los joves auèi, los enfants, pichonets ja dins lo breçòl, son considerats per la societat de consomacion coma clients. Produsèm publicitat per los botar a consomar. A consomar tauletas, a consomar telefonets, a consomar vestits. A consomar que consomarà. E aquò es la lor cultura, es la lor cultura quotidiana. Quand aquestes enfants arriban a l'escola, se van comportar de cap al professor coma consomatorets. Ieu, professor, m'adreici pas a los desirs, m'adreici a los besonhs fondamentals. Besonh d'aprene de legir, besonh d'aprene de comptar, besonh d'aprene de pensar, besonh d'aprene de soscàr. La màger part d'aquestes besonhs son antinomics amb los desirs... e es per aquò qu'es fòrça mai malaisit

d'èsser professor auèi que dins las annadas 50, ont los enfants èran pas encara los clients de la societat mercanda.

Qué pòdon far los professors?

Lo lagui es que l'enfant pichonet dins son breçòl creirà que son desir es un besonh fondamental, creirà que son bonur depend de la satisfaccion d'un desir que pren per un besonh fondamental. Lo travalh dels adultes es de desseparar aquestas nocions: desir e besonh. E lo bonur, l'ur vertadièr, lo podèm aténher en aprene a comprene. Es aquò que rend urós. Quand compreni las causas... quand subte, compreni. Comprendi que la publicitat es messorguiera. Comprendi... La compreneson es una sorga de las bonas de bonur vertadièr.

Educar

Pensi que nos podèm pas descagar de nòstras responsabilitats pròprias sus una institucion. Es d'en primièr a ieu, en tant que parent, de me sentir responsable de mon compòrtament de cap a mos enfants. Qu'es aquò que fa l'educacion des enfants? Es l'exemple.

3 conseilhs sul plaser d'aprene

l'amor

Cal dire als joves, qu'al contrari de çò que lor disèm, l'amor rend intelligent.

Los «passaires»

Tot batut e rebutut, as 3 tipes de personas: los «passaires»; los gardians del temple: los que consideran que çò que sabon es la lor proprietat privada e que los autres son indignes de ba saupre. E puèi as la tresena categoria, son los que s'en foton....Pff la cultura... Donc lo «passaire» es lo que pren en consideracion sa cultura pròpria e que sap que li aparten pas, que pòt far lo bonur dels autres. Se te meni aqueste ser aguitar un film qu'adorèri, seràs urosa se tu tanben l'adòras. Es aquò ja, èsser «passaire». Mos enfants es fòrça simple. Çò que sabètz, çò que sabes, t'aparten pas, es pas ta proprietat privada, fa pas que de vos traucar. E una de vòstra rason d'èsser sus Tèrra, es de partejar aquò.

La curiositat

Arrèsta d'aver paur, siá curiós. Siá curiós. La curiositat es una bona potinga contra la paur. Siá curiós, dobrís te...òc mas ieu la realitat me fa paure... La realitat t'espauruga? Fai coma Juan, fotografia la. Soi nul en anglés. Siás nul en anglés? Pren un calinhaire anglés, veiràs que progressaràs. Te va dobrir. Dubrís, dubrís, dubrís, siá curiós, t'embarres pas.

Revirada per Valeria TEOULET e Kimberley BINET

Retorn sus l'editorial : Un resson a Calandreta

Aquela entrevista fa un resson a Calandreta dins lo sens qu'aisinam los enfants : institucions, familhas de lengas, projèctes... per los ajudar a créisser dins un ambient dels bons. Ensajam de los dubrir, de far que venguen curioses de descobrir tot. Es dins la satisfaccion de son tralbh, de sa capitada, dins un espaci dobèrt a l'escambi, a las curiositats de la vida que l'enfant serà urós, intelligent e que s'interessarà a el e als autres. E mercé a la pedagogia Calandreta, los enfants n'an la possibilitat !

<https://positivr.fr/daniel-penac-education-curiosite/>

Kimberley BINET e Valeria TEOULET

Lectura e Literatura

Articular aquestes dos domenis pòt semblar un copa cap...

Vertat, los aprenedissatges ligats ad aqueths maines dus que son dejà pro de mau organizar e la complexitat de las lors competéncias qu'ahorteish enqüerà l'apreension legitima que podem sentir quan parlam de'us articular, e que cau hornir ad aqueras dificultats lo hèit que la demanda dels BO ne balhan pas explicitament una dralha dins las modalitats d'ensenhamant de la lectura e de la literatura...

Doncas la question demòra: cossí far ? Per far d'un biais o d'un autre ?

Perqué pas ensajar d'articular lo metòde natural de lectura e d'escritura (MNLE) de Freinet e la lectura literària.

En efèit, lo MNLE obeís a d'unes principis filosofics. Es pas un simple metòde pedagogic. Repausa sul principi de fisança dins las potencialitats de cada aprenent.

Pren en compte lo viscut de cadun, sa cultura, çò que lo concernís en tot crear situacions de tralbh que li permeton de se viure coma capable d'aprene. Prepausar situacions de lectura en ligam amb sos interès, sos besonhs : del dessenh contat al tèxte liure en passar per la correspondéncia... autan de supòrts d'espleitar...

Lo MNLE bota l'escolan dins un actitud de detectiva fàcia a la lenga escrita. Desvolopar d'unas aptituds : observar, reconéisser, comparar, explicar, argumentar, justificar, dobtar, criticar, dedusir...

Legir e escriure son doas activitats complementàries tre la debuta...indissociables direm même.

Es l'anar tornar entre los mots portaires de sens e las remarcas pròprias al funcionament del còdi que permeton a l'escolan de bastir son saupre legirescriure complet: comprene, decodar, escriure. Légit entà escriver, aquesta frasa que pòt semblar de las evidentas mes que demora totun lo passatge obligatòri a l'entrada deu mainatge dens la cultura comuna a l'umanitat : l'importància de ligar aqueths maines dus qu'ei donc de las granas. Mes entà que la soa escritura e sii comprenedera deus autes, que cau que lo mainatge agi avut incontrat los elements constitutius d'aqueith maine. E l'unic biaish deus encontrar qu'ei la lectura puish l'analisa collectiva d'aqueiths elements.

Lo regent organiza menismosament situacions pedagogicas que permeten a l'escolan de bastir una desmarcha comparativa essenciala. L'escolan va sistematicament cercar e trobar los mots semblables, argumentar son vejaire, explicar als autres... provocar l'acòrdi o pas e

aital la participacion de totes e l'exercici de son esperit critic.

En partir de situacions de comunicacion autenticas, l'escolan es l'element dinamic de la bastison de son saber. En situacion de quista permanenta, tròba sa plaça dins un grop cooperatiu, a la possibilitat de se fisar a son viscut reconegut.

La lectura literària que pòt viénar ahortir aqueth procediment de construccion, en dar l'aviada a interaccions enter los escolanslectors en perméte'us de dialogar dab lo tèxte, lo lector e los ciutadans.

La literatura que poderé perméter una presa de consciéncia puèi una mesa a distància de las grandas problematicas que traversan l'istòria umana ; de descriure, crear, tornar crear lo monde e tot batut e rebutut de participar plenament a l'educacion e la formacion dels ciutadans.

Ensenhar la literatura tanlèu petit que poderé perméter de desenvolopar l'estre intima, balhar de sens a l'existéncia e caminar de cap a la capacitat d'aprene ; de descobrir lo patrimòni e l'istòria per èsser capable de s'apropiar una comunautat, un sentit d'apartenéncia ; de desenvolopar la pensada e l'esperit critic siá questionar lo monde e l'imaginar. Entà tot díser, transmèter ua cultura umanista e doncas desenvolopar l'estre cultural en menar a legir e en l'ajudar a s'alargar au monde en comprénder e agir.

Legir per comprene e agir !

Valeria TEOULET e Remesi BOY

Mercé

Nasquèri de matin
Me sòni Mercé
Al mitan de la mar
Entre dos païsses, Mercé

Èra un camin long e Mamà lo prenguèt
M'aviá dins la pèl, uèit meses e mièja
Ò òc, uèit meses e mièja

Quitèrem lo nòstre ostal, èra la guèrra
Solide aviá rason, i aviá pas res de perdre
Ò non, levat la vida

Nasquèri de matin
Me sòni Mercé
M'an parada la man
E soi en vida
Soi totes aqueles enfants
Los que la mar prenguèt
Viurai cent mil ans
Me sòni Mercé

S'es urgent de naïsser,
Comprendètz tanben
Qu'es urgent de tornar naïsser,
Quand tot es destrusit
Mercé

E aquí davant nòstres uèlhs i aviá l'enemic
Una imensitat blava benlèu infinita
Mas òc, ne coneissiam lo prètz

Sorgissent d'una èrsa, un vaissèl amic
Tornèt balhar l'astrada a la nòstra subrevida
Es aquí que butèri mon primièr bram
Nasquèri de matin
Me sòni Mercé
M'an parada la man
E soi en vida
Soi totes aqueles enfants
Los que la mar prenguèt
Viurai cent mil ans
Me sòni Mercé

Darrièr los semafòrs
Seriá lo bon pòrt?
De que serà deman?
Fàcia a fàcia o man dins la man
De qué serà deman ?

Nasquèri de matin
Me sòni Mercé

Mercé Mercé
Mercé Mercé
Mercé Mercé
Vau plan, mercé (×4).

«Una istòria tant talament polida que pòt èsser cantada o signada (amb las mans)».

Revirada prepausada per MariaPèira Escaffre

Mercy, MADAME MONSIEUR

Je suis née ce matin
Je m'appelle Mercy
Au milieu de la mer
Entre deux pays, Mercy

C'était un long chemin et Maman l'a pris
Elle m'avait dans la peau, huit mois et demi
Oh oui, huit mois et demi

On a quitté la maison, c'était la guerre
Sûr qu'elle avait raison, y'avait rien à perdre
Oh non, excepté la vie

Je suis née ce matin
Je m'appelle Mercy
On m'a tendu la main
Et je suis en vie
Je suis tous ces enfants
Que la mer a pris
Je vivrai cent mille ans
Je m'appelle Mercy

Si il est urgent de naître,
Comprenez aussi
Qu'il est urgent de renaître,
Quand tout est détruit
Mercy

Et là devant nos yeux y'avait l'ennemi
Une immensité bleue peut-être infinie
Mais oui, on en connaît le prix

Surgissant d'une vague, un navire ami
A redonné sa chance à notre survie
C'est là, que j'ai poussé mon premier cri
Je suis née ce matin
Je m'appelle Mercy
On m'a tendu la main
Et je suis en vie
Je suis tous ces enfants
Que la mer a pris
Je vivrai cent mille ans
Je m'appelle Mercy

Derrière les sémaphores
Seraïtce le bon port ?
Que sera demain ?
Face à face ou main dans la main
Que sera demain ?

Je suis née ce matin
Je m'appelle Mercy

Merci Mercy
Merci Mercy
Merci Mercy
Je vais bien, merci (×4)

https://paroles2chansons.lemonde.fr/parolesmadame_monsieur/parolesmercy.html
<https://www.youtube.com/watch?v=c5UnMdKg70>

Soscadissa a prepaus del libre de Idriss Aberkane,
Libérez votre cerveau !
Traité de neurosagesse pour changer l'école et la société.

Se pòt dire qu'Idriss Aberkane sap atirar l'atencion. Per aquò far semena sul camin del seu discors un fum d'experiéncias scientificas que nos espantan e qu'atisan la curiositat nòstra. Pasmens se lo discors es agradiu lo messatge es mai malaisit de comprehene. Quitament se ditz que son messatge principal es qu'una idèa revolucionària passa per tres etapas que descriu, ieu ba vesi pas aqueste messatge principal.

Una autra idèa que pòrtia es que las innovacions sorgirián de los que serían fòra l'encastre. Aquò ba ausiguèri sovent quand seguissiái una formacion «Gestion de l'innovation» : caliá sortir de l'encastre ! E Idriss Aberkane de balhar d'unes exemples famoses coma lo de Steve Jobs. Opausa los del «monde real» a los del «monde notat» (que lor promocion passa per las nòtas e doncas la validacion d'un sistèma). Nos podèm demandar quina part representan aquestas personas e de quina capitada parla Idriss Aberkane.

Parla pas d'una escasuda dins la vida mas d'una escasuda dins lo trabalh e particulièrament un trabalh ligat a l'innovation ; e lo modèl economic que lausa es lo de la Silicone Valley. Sèm acostumats a la nòstra epòca al fait que la nòstra identitat siá resumida al nòstre mestier. Son equacion del bonur al trabalh es simple : cal èsser apassionat per çò que fasèm per èsser urós. Mas es tanben l'equacion de la productivitat perque lo bonur es productiu.

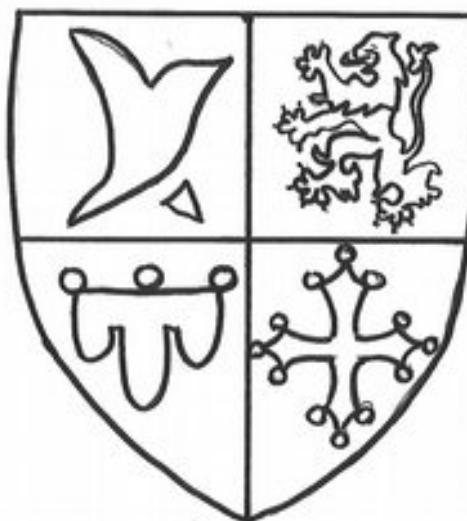
Idriss Aberkane vòl cambiar l'escòla e la societat merces a l'Intelligéncia Artificiala e a las coneissenças sul cervèl. A plan compres cossí mobilizar l'atencion de las gents per far passar la coneissença o messatges que ne balha una equacion matematica : Coneissença = Atencion x Temps. Cossí fa créisser l'atencion qu'avèm gaire pas cap de poder sul temps a l'escòla ? La resposta es : lo plaser, l'amor de çò que fasèm. Puèi vaquí la limpada dins lo rasonament cap als jòcs vidèos. Lo problema es que sauta los jòcs non virtuals d'un biais que me tafura coma se i aviá pas pus que los jòcs vidèos que podrían téner aqueste ròtle pedagogic. Emai doblida la dimension collectiva qu'es transformada, véser demesida dins la practica d'aquestes jòcs virtuals.

Aberkane badalha dabans l'experiéncia de Celine Alvarez e doncas de la pedagogia Maria Montessori. De segur, i a una reduccion de la part collectiva tan important dins aquela pedagogia, sens la caricaturar trop en la disent absenta, que los industrials del multimedia e lors relaisses mediaticas i veson una oportunitat d'i far dintrar d'applicacions pedagogicas. Vos aconselhi de legir l'enquista aprigondida de Laurence de Cock dins la *Revue du Crieur* (n° 6, février 2017) que faguèt lum sus las originas del projècte de Celina Alvarez, son ideologia e sos finançaires. L'industria dels jòcs vidèos se pòrtia melhor que la del cinemà e s'interessa a l'ensenhament. Aital nos explican que los jòcs son un factor «d'integracion» dels mainatges pels parents que pensan que son d'aisinas de las bonas per ensenhar.

Soi pas contra los jòcs vidèos pedagogics («seriós game») mas pensi qu'es plan de comprene los enjòcs totes del sicut per i soscar plan, e de se daissar breiçar pas per discourses polits. De seguir...

Sebastian Gonzalez

http://www.cafepedagogique.net/lemensuel/laclasse/pages/2008/93_laurenttremel.aspx

Una fin d'annada en emulacion !

Pel darrièr modul, visquèri una emulacion per l'espectacle de fin d'annada. Aquò es un moment fòrça important, que clava l'annada dins un ambient de jòia esperat pels mainatges.

Lo projècte de l'annada a Pessac foguèt lo ligam entre l'oral e l'escrit. Aquò permetèt de trabalhar un fum de causas e d'aprestar un espectacle ric e variat.

Lo regentum prepausèt, demèst d'autras causas, de pèças de teatre, que los mainatges foguèron encantats de trabalhar. Jogar un ròtle, interagir, se metre en scèna, interpretar. Aquò permet de veire los mainatges dins un autre encastre de travalh. Aprenguèron lor tèxte sens s'en rendre compte.

Aprestèron tanben danças e cants. Cantèron un rap de Nadau « la Porta dab lo pè ». Es impressionant de veire qu'en quelques jorns los mainatges retengueron las paraulas e foguèron capables de cantar en interpretar.

D'unes de la classa joguèron flauta, violon, alto e contrabassa e faguèron l'acompanhament instrumental de las cançons causidas. Del temps de la corala, entre miègjorn e dos, i aguèt repeticions, e l'Atsem de l'escòla, musicaira, ajudèt per balhar lo ritme.

Concernissent la dança, après la descobèrta de la cançón que los botèt en jòia, se botèron per grops e creèron pichòtas coregrafias. Aquò fonciona plan en fin d'annada pr'amor que los mainatges son en fisança per trabalhar amassa. An un fum d'idèas, son creatius, e sovent lor agrada la dança.

La classa mairala aprestèt un numerò de marionetas, un cant, una mesa en scèna de la sortida escolara que faguèron. Se sentís un perfum de festa dins l'escòla e una efervescència, e l'espectacle promet d'èsser un moment convivial.

Una brava òsca a la còla pedagogica de Pessac !

Nadèja BOUNET

«Venguèri l'auba», UÈI

UÈI es un grop innovant de musica occitana que prepausa una musica denonciatritz de la societat e del biais de viure. Aquí decidiguèrem de vos parlar de la cançón «Venguèri l'auba».

I vesi una denòncia dels degalhs de l'èsser uman. Vos balhi mon interpretacion, es lo sens que li balhi. Dins aquela cançón i a una vision optimista sul monde perque vei l'auba se levar quitament s'es sus de roïnas, las roïnas ecologicas, roïnas de la natura, dels animals, dels vegetals. Per ieu l'auba es un signe d'espèr, lo jorn que torna pujar quitament aprèp una terribla espròva. Es una critica sus l'òme e sa gestion, marrida, que fin finala va destruir lo mond. Avèm un impacte destructor sus la nòstra Tèrra, li fasèm de dòl en l'espleitar tant, en bastir totjorn mai alara que n'avèm pas forçadament de besonh. Destruissèm l'abitacion dels animals amb la desforestacion per citar un exemple que parla e qu'es quicòm d'inquietant.

Tot batut e rebatut, vesi «Venguèri l'auba» coma una vertadièra presa de consciéncia e l'intencion de balhar un buf novèl per, al nòstre nivèl, provocar lo cambiament e lo reviscòl.

Que vedó l'auba lo Rodín com los trobadors e la vedón lhevà's sus la tarribla realitat deus lors amors. Lo monde de Rodín qu'ei a morir pr'amor de l'animaui insaciabile qu'ei l'òmi. Qu'ei l'alegoria deu present que ns'amuisha lo grop Uèi per la canta Venguèri l'auba, que'ns parla deu nostre impacte suu nostre enviroament mes tanben suu temps qu'avem de rèsta suu planeteta. La critica qu'ei sancèra, shens nada retienuda, hèita en ua lenga beròja e fina. UA lenga qui s'i escad a sortir deu gettho de la folclorizacion (çò que ne hè pas pro d'un biaish generau) en se parlar d'ua causa modèrna qui hè questionà's ua partida bèra de l'umanitat : lo nostre aviéner suu planeta qu'aperam Tèrra. Uèi, dab lo son navèth àlbum Soleu d'argent que permet a la nostra lenga de tornar préner ua plaça qu'avèva quan parlava de las granas questions deu monde (e mei anar mei de la natura de l'amor) e qui la sauvarà probable deu dessovier. Uèi qu'ei tu. Uèi qu'ei lutz. La lutz de l'espèr...

Kimberley BINET e Remesí BOY

Ipersexualizacion de las filhetas

Vestits provocants, concors de beutat pels enfants, pausas lascivas dins la publicitat e las revistas... Las filhetas son de mai en mai expausadas al fenomèn d'ipersexualizacion. Se en França, lo problema demòra redusit, d'unes s'alarman e proposan dralhas per lutar. Mas l'ipersexualizacion pòt èsser tanben lo rebat d'un problema mai prigond que serià pas sonque ligat a l'aparéncia, mas pus largament a la desseparacion entre los genres. Tot aquò sostengut pels industrials que trapan dins aquel movement un mejan de diversificar los produches e dels còp multiplicar las vendas.

Prengam l'exemple de las joguinas: levat las pepetas e las veituras que de tots tempses fogueron marcadas coma de jòcs genrats, las autres joguinas èran tan pels dròlles coma las dròllas: Legos, puzzle, Playmobil. Ara, los puzzles d'unicorns amb un reire plan cobert de pampalhetas semblan puslèu per las filhetas. Mentre que Legos e Playmobil fan de castèls e de princessas dins de polidas boitas ròsas per ganhar la simpatia de las filhas. Aital los parents compran doas joguinas en plaça d'una sola que los enfants se serián partejats. La consequéncia es una multiplicacion de las crompas, qu'es la tòca dels industrials, mas tanben la desseparacion entre filh e filha qu'es encara mai aprigondida.

Pendent de sègles, las filhas fogueron vestidas differentament dels dròlles. Aquò cambièt dins la annadas 60 pr'amor que las maires, elas meteissas, se botèron de portar de bragas, de puls, de blosons, puslèu que de jupas, raubas, colants e mantèls. E quand agacham de fotografias de las annadas 70, que siá filhas o garçons, totas las colors son representadas.

Cal que pensem que pr'amor del prètz, los vestits èran servats dins la fratria del mai grand fins al pichonet que sián filha o garçon. Del còp las colors devián èsser mixtas. Ara, vesèm una reduccion de las colors: de ròse e de blanc per las filhetas e de blau e de colors escuras pels dròlles.

La diferenciacion ven excessiva quand trapam sostens, cauçaduras a talons nauts, eslips a dentèla e publicitat d'epilacion per de filhetas de mens de 7 ans. Aquí los especialistas parlan d'ipersexualizacion.

Mas es vertat que los mediàs visuals: internet, television, publicitat o encara revista valorizan un còs femenin especific fòrça aprestat: popas nautas, cенcha teuna, vestits sarrats e corts, pels coffats e cara mascarada. La femna es pas pus al natural. Sembla que siá la passa de la bimbò, mesa en scèna per de cantairas fòrça conegeudas coma kati Perry o Lady Gaga. Aital, per imitacion las filhetas se vòlon vestir coma lors modèls e prenon las meteissas posicions. Pasmens, aquò se fa jos l'uèlh atentiu e complici dels parents.

Mas del còp, quinas son las influéncias d'aquellas compras sul nostre comportament e lo dels enfants? Podèm daissar una filheta plan endimenjada córrer dins la terra o escalar als arbres? Semblariá que foguésse complicat. Aital, los vestits son d'empachas bèlas que produson una espèra diferente en foncion del genre dels enfants.

E qué pensar de la mesa en valor del còs d'una filheta coma s'èra lo d'una femna e subretot de l'agach qu'aquò provoca. Qué pensar al contrari d'una filha de 10 ans qu'auriá l'assegurança e lo comportament d'una de 16: l'atrach, l'interest, la seduccion o lo comportament amorós.

Se i a plan una desseparacion de las bèlas entre los genres, apareís per las filhas un mescladís dels períodes de la vida amb una intrada dins la vida d'adultes plan mai d'ora que çò que caldriá.

Agait sus la pedagogia

Qu'es aquò la pedagogia institucionala que volèm seguir dins los establiments Calandreta?

A l'origina encontrem dos òmes los fraires Oury. Un èra mètge e l'autra regent, e escambiavan fòrça. Jean Oury utilizava dins son travalh la psicologia institucionala e atal son fraire utilizèt sos espleits dins l'escòla. L'idèa èra d'ajudar l'enfant a trapar sa plaça dins un grop, e aquò mercés a d'aisinas que se sonan las institucions. Aquestas son de lòcs, de temps, per partejar, organizar, produsir, regular la vida del grop, e que permet d'aver un encastre, de limits e de securitat. Es Fernand Oury que definiguèt mai lo conselh e qu'inventèt las cintas. Lo grop fa progressar los mainatges: las institucions son botadas en plaça per los ajudar a evoluir, e a se bastir coma personas dins la societat. F. Oury botèt tanben en plaça un cadre per que foguèsse segur pels enfants: las leis de la classa.

La pedagogia institucionala es liada a la pedagogia activa: Fernand Oury encontrèt Celestin Freinet e utilizèt tanben las aisinas coma l'estampadoira, lo tèxt liure, lo jornal... Aquí vesèm plan la noción de desir, es a dire que tot es pas impausat al mainatge, pòt participar a la vida de l'escòla, far de proposicions, causir çò que vòl botar dins lo jornal, partejar de causas... Fin finala podèm parlar de classas cooperativas, es a dire d'aprene a trabalhar amassa, d'aprene a escambiar, d'aprene a s'ajudar, d'aprene a comunicar, d'aprene a escotar, d'aprene a soscar.

Se pauza la question tanben de la formacion dels regents, es important de portar de causas que sabem far. Ieu aprenguèri mercés al meus enfants quand dintreron a Calandreta, tanben mercés als calandrons e als regents dins las differentas escòlas, e aprèp de segur organan en formacion en utilitzant las institucions dins l'encastre de la formacion, e perque aguèrem una jornada de pedagogia institucionala a cada estagi a Besiers. Aquò foguèt necessari e ric, per nos permetre de viure la pedagogia, e tanben de nos professionalizar. Aquesiguèri de coneissenças per poder començar de botar en plaça la pedagogia institucionala, mas lo camin es long perque i a encara d'elements qu'avèm pas aprigondit.

Me demandi tanben coma regenta cossí lo vau viure l'an que ven, se soi sola dins una escòla cossí vau escambiar? Se soi dins una còla serà possible de far d'acamp pedagogic? Cossí escambiar, partejar, trobar de temps per aquò far coma se far dins los grops de Champi que s'acampan cada mes? Veirem ben...

Caròla SCHNEIDER

La Passem

Que çò qu'ei ? La Passem qu'ei ua corruda entà la lenga nosta. Qu'a per tòca de har ligams entre tots los actors deu Bearn e deu Baish Ador. L'associacion organizadora que s'apèra Ligams.

Perqué Ligams ? Pr'amor aquera corruda qu'ei au còp lo simbèu de la necessitat de la transmission de la lenga – los vielhs, los qui an la lenga, que la transmeten en balhant lo ligam aus mei joens – un utís entà finançar accions entà la lenga nosta e un lòc d'escambis e d'encontres.

E los autes ? En Bretanya, en Bascoat, en Galícia, en Irlanda, en Catalunya... qu'es hè dejà ! Un palhat de monde qui com nosatis an ua lenga regionau, locau, an dejà la lor corruda despuish annadas.

En Bearn, ua purmèra corruda de las bèras... La nosta purmèra corruda entà la lenga qu'estó ua beròja escaduda ! Hèsta entre amics, moments en familia, entre escòlas (Calandretas, bilinguas, opçions Occitan), entre associacions, particulars e enterpresas : tots que s'i hasón e de plan. En pagant o en har córrer los autes, tots que participèn autan com ac podón. A l'arribada que passèm un moment deus bons. Ua calandrona de Pau que balhè lo ligam a Jan de Nadau. Au començar de la corruda, un messatge d'un autor inconegut qu'estó esconut dins lo ligam. Jan de Nadau qui n'èra l'autor que lejó lo son tèxte. Puish, los participants de la corruda que's hiquèn a cantar "L'Estaca" : quina emocion ! Lo grop Kimbala que pugè sus l'empont entà accompanhar un momentò los cantaires. Suspresa : los grops Parpalhon e Kimbala qu'escrivón ua cançon en Occitan e en Galician sus las lengas e lo sentiment que pòrtan au monde qui la parlan. Lo grop Los Pagalhós qu'escrivó tanben ua cançon sus la lenga qui passè lo long de la corruda dins las caishas acosticas deu camion.

Anaís La Hiteta L'Arròca

"La lenga que la popi"

"Ua calandrona qui balha lo ligam a Jan de Nadau"

L'importància de l'imatge dans la societat

A l'èra d'ara, dab lo preteix de's voler a tot hòrt brembi's deus bons moment : qu'ac prenem tot en fotografia. Qu'apareish tanben, au beth mieu de la natura, qu'uva sép-volalha estranya e vieni a'ves filmar sus las andadas. Mes, perque aqueste volontat d'ac guardar tot en imatge ?

Dilhieu, entà illustrar los perpats. Per exemple, en un jornau, las fotografias qu' son entà s'apujar dessus e/o horir d'autas informacions au lector. Es a direr, que l'imatge qu'enclareish lo contengut. Be aquò qu'ei b'ei necessari... Perquè ne pas deixar desbondat's l'imaginacion.

Augan, qu'et héit mantain filmot de la pedagogia institucionau. Be serán autan parlat com un escrit reflexiu sus las praticas de classa en Calandreta ! A còps, los imatges que balhan mei d'entrevesenhas objectivas. Qu'amtishan la veritat verdadera en causir totun un moment precis.

En hét, l'imatge que'm sembla aver un rôle prepond dens la nosre societat. Los mejans de diffusion que son tan numeros que'n's hèn vader pècs. Qu'el la cornuda a gèncer video a hcar susu halats sociaus. Fin finalu, non sei pas s'arrestarièt doman de capturar lo present....

Marina TEXIER

Un pauc de distraccion

Pichòt torn de mentalism
(de far en francès per foncciar)

- Pensa a un prenom femenin d'origina francesa : _____
 - Pren la darrera letra d'aquel prenom e causís un país d'Europa que comença per aquella letra : _____
 - Pren la darrera letra d'aquell país e pensa a un animal qu'es mai gròs qu'un chin e que comença per aquesta letra : _____
 - Pren la segona letra d'aquell animal e pensa a una frucha que comença per aquesta letra : _____
 - Garda aquella frucha en cap. Mmhmm... Pensi que pensas al litchi. Magic non ?

CROS Laurà

CORRECION L'engraphat n°8

